

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горовий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту), Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна.
Бюлетень підготували: С. Горова, Н. Іванова, О. Пестрецова, Ю. Половинчак. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03. Е-mail: siaz@pochta.ru, www.nbuv.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

№ 47

(5 липня 2011 р.)

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ	11
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	13
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	20
ПОЛІТИКА	28
ЕКОНОМІКА.....	32

КИЇВ 2011

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Візит Президента Кіпру Димитріса Христофіаса в Україну

4 липня на запрошення української сторони до Києва з офіційним візитом прибув Президент Кіпру Д. Христофіас.

Президент України В. Янукович відзначив символічність нинішнього візиту – уперше в історії українсько-кіпрських відносин глава Республіки Кіпр відвідав Україну.

У присутності Президента України В. Януковича та Президента Кіпру Д. Христофіаса відбулося підписання міжурядової Угоди про економічне, наукове, технічне та промислове співробітництво.

Як повідомили в прес-службі глави Української держави, документ сприятиме розвитку українсько-кіпрської економічної, наукової, технічної та промислової співпраці. Ідеться, зокрема, про створення промислових комплексів; модернізацію промислових підприємств; обмін науковою та технологічною інформацією, технічними спеціалістами та науково-дослідним устаткуванням; розвиток інфраструктурних проектів, туризму тощо.

Крім того, угода передбачає створення Українсько-кіпрської міжурядової комісії з питань економічного, наукового, технічного та промислового співробітництва.

До речі, під час розширених переговорів В. Янукович виступив з ініціативою проведення першого засідання українсько-кіпрської міжурядової комісії. «Я пропоную доручити нашим урядам погоджувати конкретні терміни проведення першого засідання міжурядової українсько-кіпрської комісії й ухвалити її порядок денний», – сказав Президент України.

Також сторони уклали міжурядову Угоду про співпрацю у сфері оборони, яка передбачає реалізацію щорічних планів співпраці, обміни делегаціями.

Було підписано й ряд інших міжурядових угод, зокрема, Угода про міжнародні автомобільні перевезення, міжурядова Угода про взаємну охорону інформації з обмеженим доступом і Меморандум про взаєморозуміння між міністерствами закордонних справ України та Кіпру про співробітництво з питань, пов'язаних з Європейським Союзом.

Під час спільної прес-конференції обидва президенти наголошували на важливості активізації двосторонніх відносин. Також зазначалось, що візит Президента Кіпру, який, як підкреслювалося вище, відбувається вперше за історію незалежності України, має історичне значення для інтенсифікації відносин двох країн. «Ми вийшли на новий рівень наших стосунків», – наголосив глава Української держави. Водночас В. Янукович висловив переконання, що нинішній візит Президента Кіпру в Україну відкриє нову сторінку у відносинах між державами.

Також під час спільного брифінгу з Президентом Республіки Кіпр В. Янукович заявив, що президенти України та Кіпру домовилися розширити

договірну базу з метою збільшення взаємних інвестицій в економіки обох держав. «Сьогодні в Україну Кіпр інвестував близько 11 млрд дол. І за участі цього капіталу в нашій державі створено понад 3 тис. підприємств. У свою чергу Україна інвестувала в Республіку Кіпр близько 6,5 млрд дол. Це майже вполовину менше, але ми також вважаємо, що у нас є бажання ті проекти, які вигідні для України, інвестувати в Кіпр. Тому ми домовилися розширити нашу договірну базу», – зазначив глава Української держави.

Крім того, за словами В. Януковича, країни досягли домовленості, згідно з якою не пізніше вересня – жовтня буде прийняте рішення про ліквідацію подвійного оподаткування.

Зі свого боку, Президент Республіки Кіпр Д. Христофіас запевнив, що «ми готові негайно підписати угоду про уникнення подвійного оподаткування».

Нагадаємо, що між Україною і Кіпром діє угода про уникнення подвійного оподаткування, підписана ще за часів СРСР. Це дає змогу українським компаніям мінімізувати податки.

Також В. Янукович поінформував, що Президент Республіки Кіпр запевнив його в підтримці європейських прагнень України. «І ця підтримка дає нам підстави розраховувати на продовження плідної співпраці між нашими країнами під час головування Республіки Кіпр у Раді Європейського Союзу в другому півріччі 2012 р.», – сказав Президент України. А Д. Христофіас пообіцяв, що його країна буде послом України в ЄС.

У цьому контексті можна відзначити, що Президент Кіпру висловив сподівання, що Україна зможе до кінця року підписати з ЄС угоду про асоціацію. «Ми сподіваємося, що підписання відбудеться до кінця року, але єдина людина, яка може відповісти на це питання, – це Баррозу», – сказав Д. Христофіас. Він пообіцяв під час зустрічі з Баррозу порушити це питання і висловив впевненість, що президент Єврокомісії піде йому назустріч.

Крім того, Д. Христофіас від імені Кіпру висловив підтримку Україні Організації з безпеки і співробітництва у Європі. Він нагадав, що Кіпр підтримав кандидатуру України під час визначення країни, яка головуватиме в ОБСЄ у 2013 р. За словами Президента, Кіпр буде підтримувати зусилля України протягом її головування в ОБСЄ.

Також у ході візиту Д. Христофіаса в Україну в Києві відкрили Посольство Кіпру. Участь в урочистій церемонії відкриття Посольства Кіпру в Україні взяв міністр закордонних справ України К. Грищенко разом із Президентом Кіпру Д. Христофіасом. Під час виступів у ході цього заходу глава МЗС України і Президент Кіпру зазначили важливість початку діяльності дипломатичної установи Кіпру для подальшого розвитку відносин між двома країнами і підтвердили прагнення до поглиблення двосторонньої співпраці в усіх сферах взаємного інтересу (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2011. – 4.07; *Gazeta.ua (gazeta.ua)*. – 2011. – 5.07; *РБК-Україна (www.rbc.ua)*. – 2011. – 4.07; *Finance.ua (<http://news.finance.ua>)*. – 2011. – 4.07).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Н. Іванова, канд. іст. наук, наук. співроб.

Пенсійна реформа на порозі

Кабінет Міністрів допрацював і вкотре запропонував на розгляд парламенту проект закону «Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи» (реєстр. № 7455). В окремих експертних колах існувала думка про те, що в цій редакції шанси реформи пройти через ВР значно зросли. Це пояснюється тим, що в документі певним чином пом'якшено питання соціальної нерівності пенсіонерів і крім того наближення виборів змушує депутатів продемонструвати українському суспільству свою готовність відмовитися від високих пенсій. 16 червня Верховна Рада України прийняла проект закону за основу. За ухвалення в першому читанні допрацьованого варіанта урядового законопроекту № 7455 проголосували 245 депутатів при мінімально необхідних 226.

Отже, які саме зміни містить нова редакція закону у порівнянні з відкликаним раніше документом. Першим помітним кроком у напрямі вище згаданого зменшення соціальної нерівності пенсіонерів є обмеження розміру максимальної пенсії до 10 прожиткових мінімумів, що з 1 квітня 2011 р. становить 7640 грн. Важливим моментом тут є поширення дії цієї норми на раніше призначені пенсії. Народні депутати при призначенні дострокових пенсій будуть прирівняні до інших категорій пенсіонерів.

Пенсійний вік встановлений у 60 років. Мінімальний стаж роботи для отримання пенсії – 35 років для чоловіків і 30 для жінок. З 2013 р. планується підвищити пенсійний вік для чоловіків-держслужбовців до 62 років, піднімаючи його на шість місяців щороку. Військовослужбовцям запропоновано збільшити календарну вислугу років з 20 до 25 років, щорічно підвищуючи її на шість місяців. Жінкам після досягнення 55 років надається можливість добровільного виходу на пенсію протягом наступних трьох років за умови загального стажу не менше 30 років і звільнення з роботи. У разі працевлаштування громадян виплата пенсії припиняється, але стаж буде дораховуватися.

В. Бала, директор Агентства моделювання ситуацій, серед плюсів реформи відзначає індивідуальні підходи, створення альтернативних пенсійних фондів, а також вищезазначене обмеження максимальних пенсій десятьма мінімальними. «Найбільше від такого обмеження постраждають депутати, судді і чиновники високого рангу, – вважає В. Бала. – Це – відновлення соціальної справедливості рівно в тому вигляді, в якому її вимагали люди в ході громадського обговорення проекту».

Практика європейських країн демонструє реальну можливість приватних пенсійних фондів із часом набути статус потужних гравців на фондовій біржі та стати джерелом фінансування для певних підприємницьких структур. Нинішня ситуація в Україні свідчить про те, що найближчим часом

суспільство навряд чи подолає свою недовіру до недержавних пенсійних фондів, проте в разі їх успішного розвитку та поширення у влади може виникнути спокуса повернути всі накопичувальні відрахування під контроль держави. Адже сьогодні цілком зрозуміло, що нарахування та виплати пенсій за накопичувальною системою в майбутньому ще неодноразово піддаватимуться змінам.

Акцентувати увагу варто і на тому, що фактично єдина норма, тобто зменшення максимального розміру пенсій, яка знайшла односторонню підтримку у суспільства, за словами віце-прем'єра С. Тігіпка, під час другого читання може бути переглянута. Як відомо, положення про зменшення існуючих пенсій суперечить рішенням Конституційного Суду, який зазначив, що при ухваленні законів не можуть бути знижені соціальні стандарти, які діють на час ухвалення закону. Тим більше, що члени КС отримують дуже великі пенсії, набагато більші від депутатських.

Директор інституту демографії Е. Лібанова вважає, що ця пенсійна реформа передбачає більш м'яке підвищення пенсійного віку, чим це було в інших країнах. За її словами, його потрібно підвищувати, враховуючи те, що жінки у нас живуть довше за чоловіків. Проте, на думку Е. Лібанової, погано, що чоловікам-держслужбовцям підвищують пенсійний вік до 62 років, а жінок у 60 вже відправлятимуть на пенсію.

Для зменшення диспропорцій у розмірах пенсій, призначених у різні роки, у документі пропонується переглянути порядок призначення, перерахунку пенсій. А саме: для призначення пенсії брати розмір середньої заробітної плати за три календарні роки, що передують року звернення за призначенням пенсії, а перерахунок пенсії проводити із середньої заробітної плати, з якої призначено (перераховано) пенсію; проводити перерахунки пенсій працюючим пенсіонерам, які отримують пенсію за вислугу років, тільки після досягнення пенсійного віку; проводити призначення пенсій із заробітної плати лише за даними персоніфікованого обліку, а за бажанням особи з урахуванням заробітної плати за 60 місяців до запровадження персоніфікованого обліку – до 1 липня 2000 р.; удосконалити механізм обчислення коефіцієнту заробітної плати для осіб, які одержували допомогу з безробіття, або здійснювали догляд за дитиною до трьох років, дитиною-інвалідом, або за 80-річним.

Свою думку щодо зміни формули нарахування пенсії висловив експерт-заступник міністра праці і соціальної політики П. Розенко. За його словами, зміни у формулу, які пропонують застосовувати середню заробітну платню не за попередній рік, а за три попередні роки, зменшать базу пенсій, щонайменше на 250 грн, а це мінус 120 грн з кожного пенсіонера. «Друге – це щодо коефіцієнта стажу страховки й надбавки за наднормативний стаж. Сьогодні у нас є надбавка за наднормативний стаж – один відсоток від прожиткового мінімуму. Уряд пропонує підняти на 10 років стаж обов'язковий, таким чином на 10 років буде забрано у кожної людини наднормативний стаж страховки – це 10 % прожиткового мінімуму, сьогодні – це мінус 80 грн», – пояснює експерт. Водночас директор Департаменту

пенсійного забезпечення Пенсійного фонду В. Машкін заявив про те, що «для існуючих пенсіонерів жодна норма по суті не міняється. Ті умови пенсійного забезпечення, які встановлені зараз, застосовуватимуться до них і в майбутньому. Жодна пенсія в Україні не буде зменшена».

Щодо питання збільшення надходжень до Пенсійного фонду за рахунок зменшення VIP-пенсій, В. Машкін зазначив, що тут ідеться в першу чергу про відновлення соціальної справедливості. Оскільки VIP пенсіонерів у нашій країні зовсім небагато. «І навіть якщо повну суму пенсій їм не виплачувати, то все одно не заощадити навіть 0,1 % бюджету Пенсійного фонду» Він підкреслив, що солідарна система повинна бути справедливою. «У ній не повинно бути розриву між мінімальним і максимальним розміром пенсії 50–60 разів. У розвинутих країнах це співвідношення становить 3–5 разів, але не 50. Усе інше, що одержують ті ж самі європейці, вони одержують з недержавних пенсійних фондів, куди їх працедавці виплачують внески. Державна система не може собі дозволити, щоб 8,5 млн пенсіонерів одержували пенсію нижче за тисячу, а 14 тис. пенсіонерів одержували пенсію вище ніж 10 прожиткових мінімумів», – зазначив В. Машкін.

Законопроект передбачаються зміни і для працівників бюджетної сфери (освіти, культури, охорони здоров'я і соціального захисту). А саме: введення разової допомоги при виході на пенсію в розмірі 10 призначених пенсій (згідно зі старою редакцією законопроекту, надання даної разової допомоги не поширюється на працівників соціальної сфери: реабілітаційних центрів, територіальних центрів, центрів адаптації осіб, звільнених з місць позбавлення волі, центрів обліку бездомних осіб і установ для бездомних громадян). Ці норми сприймаються суспільством позитивно.

Громадську думку щодо пенсійної реформи можна дослідити зокрема за результатами телефонного опитування, проведеного Інститутом Горшеніна з 11 по 13 червня 2011 р. На питання, чи потрібна Україні пенсійна реформа, більшість громадян (77,1 %) відповіли згодою. З них більше половини (52,3 %) обрали відповідь «точно потрібна», майже чверть (24,8 %) – «швидше потрібна». Не бачать необхідності в пенсійній реформі 4,8 % респондентів. З них 3,2 % вважають, що реформа «швидше не потрібна», а 1,6 % – «точно не потрібна». Не змогли відповісти на це питання 18,1 % респондентів.

На питання щодо вибору між солідарною та накопичувальною пенсійною системою, то, на думку майже половини українців (43,2 %), пенсійна система в Україні повинна бути солідарною. Близько третини респондентів (33,2 %) вважають за краще накопичувальну систему. Варіант «інше» обрали 3,4 % респондентів, при цьому кожному п'ятому українцю (20,2 %) – важко відповісти на це питання.

Учасниками накопичувальної системи стануть особи, яким на дату введення системи виповниться не більше 35 років. Розмір внеску страхівки на дату впровадження системи встановлюється на рівні 2 % бази нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування з подальшим його щорічним підвищенням до 7 %.

За різними даними в разі збереження існуючої пенсійної системи вже до 2014 р. кількість пенсіонерів і кількість працюючих буде приблизно однакова. Тому більшість експертів вважають, що альтернативи проведенню пенсійної реформи немає.

Політолог, керівник Центру прикладних політичних досліджень «Пента» В. Фесенко підкреслив, що «пенсійна реформа – дуже непросте дилема для влади. Проблеми Пенсійного фонду сьогодні і, головне, проблеми, які чекають існуючу пенсійну систему в недалекому майбутньому, на слуху вже не один рік. Так чи інакше реформу потрібно буде проводити, в іншому випадку система пенсійного забезпечення впаде». Експерт визнає, що прийняте рішення щодо пенсійної реформи є компромісним. За його словами, над пенсійною реформою доведеться працювати і до другого читання, і після прийняття документа в цілому. «Систему доведеться весь час модернізувати. Але сьогодні головне почати цей процес. Це велосипед, в якому весь час потрібно крутити педалі», – відзначає В. Фесенко

Підсумовуючи, треба зазначити, що проголосувати пенсійну реформу планують до відпустки ВР, в яку депутати збираються з 11 липня. За словами глави пенсійного комітету В. Сушкевича, комітет прийняв до розгляду 1096 поправок. Правки стосуються ключових моментів реформи, зокрема відміни підвищення пенсійного віку для жінок та держслужбовців. Проте, скоріше за все, ці питання все ж таки залишаться незмінними, оскільки в цих питаннях законопроект відповідає вимогам МВФ. Таким чином визначальним фактором, який впливає на остаточний варіант пенсійної реформи, є співпраця з МВФ.

Імовірний розвиток подій:

- на думку політичних і економічних експертів, нова пенсійна реформа дасть змогу досягти справедливого розподілу пенсій шляхом обмеження максимальних виплат, у тому числі – і вже призначених, десятима мінімумами;
- експерти переконані, що запровадження матеріальних стимулів для продовження трудової діяльності пенсіонерів може нівелювати негативні суспільні наслідки підвищення пенсійного віку;
- доопрацьований варіант пенсійної реформи є більш прийнятним для українців, але існує велика ймовірність того, що окремі його позиції можуть спробувати заблокувати чиновники, незадоволені скороченням їх високих пенсій;
- залишаються невирішеними питання спадковості пенсій у разі впровадження роботи недержавних пенсійних фондів, можливості дострокового використання пенсійних коштів;
- реформа, як у першому так і в доопрацьованому варіанті не містить конкретних пропозицій щодо збільшення наповнення Пенсійного фонду, наприклад, за рахунок зростання заробітної плати в Україні, збільшення зайнятості, ліквідації практики виплат зарплат у конвертах, що породжує негативне її сприйняття в суспільстві, реальних механізмів поліпшення ситуації в цій сфері в урядовому законопроекті немає.

Чи бути суду присяжних в Україні?

Кримінальна юстиція в Україні давно потребує реформування – про це свідчать як висновки різних міжнародних правозахисних організацій, так і особиста переконаність багатьох українців. Нині влада заявляє про початок змін і в цій царині.

Під час засідання робочої групи з питань реформування карного судочинства Президент України В. Янукович пообіцяв, що проект нового Кримінально-процесуального кодексу передбачатиме неупереджений і швидкий розгляд кримінальних справ. За словами В. Януковича, особливу увагу приділено гарантуванню прав і свобод людини на справедливий розгляд справи.

Радник Президента України, керівник Головного управління з питань судоустрою Адміністрації Президента України А. Портнов переконаний, що новий проект Кримінально-процесуального кодексу України відповідає європейським і світовим стандартам, а його ухвалення дасть змогу розв'язати проблеми, які нагромадилися за десятки років.

Привертає увагу той факт, що проект кодексу передбачає розгляд справи судом присяжних у тому випадку, якщо особа обвинувачується в особливо тяжких злочинах.

Ця тема набула останнім часом особливого розголосу в контексті ряду справ, фігурантами у яких виступають досить відомі політики, екс-чиновники найвищого рангу. Як відомо, опозиціонери Ю. Луценко та Ю. Тимошенко, спираючись на норми чинної Конституції України, наполягають на розгляді кримінальних справ щодо них у суді присяжних. Проте звинувачення звертає увагу, що суд присяжних, згаданий у Конституції, тим часом не передбачений у Кримінально-процесуальному кодексі, і окремих законів про нього теж не існує.

Екс-прем'єр, щодо якої, як відомо, 24 червня розпочався судовий процес, пропонувала суду оголосити перерву в засіданні доти, доки парламент не ухвалить зареєстрований у Верховній Раді законопроект «Про суди присяжних в Україні».

Як відомо, Конституція України передбачає необхідність залучення громадян до здійснення правосуддя за допомогою таких форм безпосередньої демократії, як інститут народних засідателів та інститут суду присяжних. Ще на початку червня цього року Верховна Рада відмовилася від ідеї законодавчо ввести в дію суд присяжних. За включення до порядку денного сесії згадуваного вище законопроекту проголосував 101 депутат при мінімально необхідних 226. Водночас міністр юстиції О. Лавринович зазначив, що вважає проблематичним запровадження суду присяжних в Україні. «Для нашого суспільства це передчасно. Адже це суд не стільки права, скільки емоцій», – додав він.

Додамо, що 14 червня в Україні набрав чинності закон про ліквідацію

інституту народних засідателів: було внесено зміни до Кримінально-процесуального кодексу, які ліквідували інститут народних засідателів у кримінальному процесі.

Щодо доцільності існування такого інституту в Україні фахівці дотримуються різних думок. Серед передумов становлення та ефективного функціонування суду присяжних вони відзначають політичну стабільність та поширення серед громадян інформації про правову природу суду присяжних; чітке законодавче визначення організаційно-правової системи суду присяжних та процедури провадження справ з участю присяжних засідателів; урешті – створення достатньої матеріально-технічної бази для забезпечення діяльності інституту суду присяжних.

Отже, юристи, на відміну від пересічних громадян, що, за оцінками політологів, бачать більше позитиву в запровадженні суду присяжних, з певним скепсисом дивляться на впровадження цього інституту в найближчій перспективі. Вони відзначають, по-перше, низький рівень правової культури громадян, що, без сумніву, може зіграти злий жарт із самим процесом винесення рішення з того чи іншого питання. Експерти, зокрема, сумніваються в тому, як суд присяжних зможе неупереджено розглядати справу з політичним підтекстом, особливо в країні з різко протилежними політичними поглядами.

По-друге, застерігають фахівці, сам процес вибору присяжних в Україні може бути спотворений таким чином, що, фактично, може перетворитися на просту бутафорію. Не забуваймо, що загально визнаною проблемою українських судів залишається подолання корупції на всіх рівнях судового процесу. У нашому суспільстві високий рівень недовіри до прокуратури, судових та правоохоронних органів. Наскільки народ довірятиме людям, які будуть присяжними? Можливо, це підвищить рівень довіри до суду загалом, а, можливо – ні.

Слід зважати на те, чи достатньо розроблена проблематика суду присяжних на рівні експертів, політиків, суспільства, чи всі розуміють, що це таке, переваги й недоліки системи, чи є розуміння її застосовності до наших умов.

Наскільки реформування карної юстиції виправить ситуацію в Україні, дізнаємося вже найближчим часом: Президент сподівається, що Верховна Рада прийме новий Кримінально-процесуальний кодекс ще в цьому році. Чи стане інститут присяжних в Україні дієвим інструментом судочинства, залежить значним чином від того, наскільки чітко його функції та процесуальний фундамент його роботи будуть прописані в законодавстві.

У будь-якому випадку, створення суду присяжних – це відповідальне рішення, яке змінить філософію судочинства і процес ухвалення судових рішень.

Компетентно:

В. Мусіяка, професор права, доктор юридичних наук:

«Суд присяжних – це певна форма здійснення правосуддя за участі народу. Конституція України передбачає наявність такої форми. Але

згадаймо прийняття Верховною Радою закону про фактичне скасування інституту народних засідателів. Хіба це припустимо, що Конституція закріплює діяльність цього інституту, а депутати беруть і приймають антиконституційний закон?

Створення суду присяжних – прекрасна ініціатива, яку вже час випробувати. Українська дійсність вимагає того, щоб суспільство не тільки контролювало й спостерігало за судовим процесом – у ньому мають брати участь представники народу.

Чи буде у нас у державі Закон «Про суд присяжних в Україні» залежатиме від тієї політики, яка проводитиметься. Те, що сьогодні відбувається в нашій судовій системі мене, наприклад, абсолютно не тішить. Антиконтитуційні положення Закону «Про судоустрій», закон про фактичне знищення інституту народних засідателів – це все не надихає і не дає підстав очікувати, що процес створення механізму функціонування суду присяжних буде швидко реалізований. Але – а раптом...»

Р. Куйбіда, заступник голови правління Центру політико-правових реформ, кандидат юридичних наук, експерт з питань судоустрою, статусу суддів та судового процесу:

«Суд присяжних мав би бути створений в Україні вже давно, оскільки Конституція країни передбачає наявність у нас такого суду. Зважаючи на судові процеси, які сьогодні відбуваються у нас в країні, це питання назріло. Судова статистика свідчить про те, що за минулий рік кількість виправдувальних вироків становить менше 0,3 %. Тобто в Україні одиниці виправданих.

Суд присяжних якраз дає можливість забезпечити змагання за виправдання людини, оскільки він націлений на винесення виправдувального вироку. На мій погляд, створення такого суду дасть можливість у перспективі змінити звинувачувальний нахил кримінального процесу. У цьому – позитив.

Звичайно, багато залежатиме від обраної моделі суду присяжних. Нещодавно Верховна Рада прийняла закон, за допомогою якого фактично націлена очистити взагалі від представників народу правосуддя в кримінальних справах. І, зрозуміло, суд присяжних не влаштовуватиме будь-яку владу, якщо суди залишатимуться керованими політичною владою, як зараз.

Існують дві моделі суду присяжних – європейсько-континентальна і англосаксонська. На території України, яка перебувала і під владою Австро-Угорщини, і під Російської імперії, свого часу існувала англосаксонська модель суду присяжних. Тобто суд присяжних вирішував питання «винен – не винен», а професійний суддя виносив на основі його думки вирок. До речі, у Росії сьогодні працює саме така модель. Вона буде найоптимальнішим варіантом і для України».

А. Федур, адвокат:

«Суд присяжних – це лише одна з форм судочинства, її не може бути по тій простій причині, що в Україні немає суду як такого. Суд – це місце цивілізованого розв'язання спору. А чи є той державний орган, який ми

сьогодні називаємо системою судів в Україні, місцем цивілізованого вирішення спору? На мій погляд, це все, що завгодно, але не місце цивілізованого розв'язання спору.

Питання не в тому, як процесуально буде розглядатися ваша справа – судом присяжних, одноособово суддею чи колегією суду, – це не повинно мати значення. Вам повинно бути гарантовано одне єдине: розгляд справи буде справедливим, рішення будуть прийматися на підставі закону. Це сьогодні ніхто в нашій країні не гарантує, і не ставить перед собою таких завдань. Я не є противником суду присяжних, я «за» нього як за форму. Очевидно, що в нашій країні було б вірно, щоб будь-якій людині, яка може бути засуджена до позбавлення волі, був гарантований розгляд справи судом присяжних.

Нам уже сьогодні розказують про те, що судом присяжних будуть розглядатися справи про особливо тяжкі злочини. Тобто якщо йдеться від 10 років і більше, то справу розглядає суд присяжних, а якщо санкція статті передбачає людині до 10 років чи до п'яти, то їй конституційне право на судовий захист будуть гарантувати тільки частково?»

АКТУАЛЬНА ПРЕС-КОНФЕРЕНЦІЯ

С. Горова, влас. кор. СІАЗ НБУВ

Роман Зварич представив свій проект Кримінально-процесуального кодексу

Народний депутат України, экс-міністр юстиції України Р. Зварич в інформаційному агентстві УНІАН представив свій проект Кримінально-процесуального кодексу, який почала розробляти група фахівців ще за часів його керування Міністерством юстиції. Проект складається із 641 статті, що об'єднані в 10 розділів.

Р. Зварич у своєму виступі зауважив, що нинішня українська система кримінальної юстиції спрямована виключно на покарання, що є рудиментом радянських часів. За його словами, згідно зі статистичними даними, із загальної кількості кримінальних справ, що розглядаються судами, лише 0,2–0,3 % мають виправдувальний вирок, за усіма іншими виноситься обвинувальний. «Водночас за часів сталінських репресій виправдувальних вироків було 10 %, а за часів Російської імперії – 40 %», – зазначив народний депутат.

Презентуючи новий проект Кримінально-процесуального кодексу, Р. Зварич визнав, що в основну частину даного документа він запозичив «елементи американської кримінальної юстиції».

Новий проект Кримінально-процесуального кодексу передбачає наявність Due Process – належного процесу. Він зобов'язує органи

досудового розслідування та органи прокуратури строго дотримуватися процесуальних норм при проведенні будь-яких дій. Зокрема, при затриманні, обшуку особи чи житла (іншого приміщення), збиранні доказів. Порушення цих норм може бути підставою для закриття кримінального провадження.

Щодо презумпції невинуватості: невинний, поки винуватість не доведена. Тягар відповідальності довести винуватість особи лежить на стороні обвинувачення.

Винуватість особи має бути доведена поза «розумним сумнівом». Сумніви щодо доведеності винуватості тлумачаться на користь обвинуваченого. Новий проект кодексу передбачає, що кожна особа має право на швидке правосуддя. Цей принцип також поширюється на досудові розслідування. «Не можна тримати особу під вартою безстроково. У моєму законопроекті цей термін – максимум два місяці. Якщо слідчий не може підписати за цей термін обвинувальний висновок – закривай провадження», – сказав Р. Зварич.

За представленим проектом, для проведення певних процесуальних дій, наприклад, – затримання особи, уповноважена особа має мати обґрунтовані підстави. Для прикладу: свідчення потерпілого на місці скоєного злочину створюють достатні підстави правдоподібності. Присутність відомого злочинця на місці скоєння злочину не є достатньою підставою правдоподібності.

Уповноважена особа повинна могли обґрунтувати свої дії, зокрема, під час судового розгляду. Безпідставні дії представників правоохоронних органів є злочином. Р. Зварич підкреслив, що підозрювані, обвинувачувані мають такі права: по-перше, – право на захист – кожному підозрюваному (обвинуваченому) гарантується право на правовий захист вже на першому етапі кримінального провадження. Порушення цього права може бути підставою для закриття кримінального провадження. По-друге, – право відмовитися давати свідчення проти себе. По-третє, – право мовчати. По-четверте, – право знати, хто дав свідчення проти тебе. Анонімні свідчення не можуть вважатися доказом винуватості. По-п'яте, – право на перехресний допит свідків – обвинувачений (сторона захисту) має право проводити прямі перехресні допити свідків обвинувачення під час судового розгляду. По-шосте, – право на гідність – ніхто не може бути підданий жорстокому поводженню, тортурам, насильству. Будь-які відомості, отримані внаслідок таких дій, не можуть бути прийняті в суді як докази винуватості особи. Слідчий, обвинувач (прокурор), суддя мають переконатися в тому, що підозрюваний, обвинувачений розуміють зміст і сутність своїх прав. У випадку відмови від своїх прав слідчий, обвинувач, суддя мають мати обґрунтовані підстави вважати, що підозрюваний, обвинувачений прийняв таке рішення розсудливо, без будь-якого тиску, у психічно зрівноваженому стані та з повним усвідомленням можливих наслідків.

«Я пропоную ввести новий інститут – слідчий суддя», – поінформував Р. Зварич. Основна його функція: з боку суду він відповідає за забезпечення прав підозрюваного, обвинуваченого вже на першому етапі кримінального

провадження. Уповноважена особа зобов'язана доставити затриманого слідчому судді протягом 12 годин. Слідчий суддя дає дозвіл на проведення обшуку, негласних оперативних заходів та на застосування запобіжних заходів. Таким чином, з боку суду є постійний контроль над органами прокуратури і правоохоронними органами.

Новий проект Кримінально-процесуального кодексу передбачає: «Відомості, отримані всупереч процесуальним вимогам кодексу, не можуть вважатися доказами». Такі відомості не можуть бути представлені при судовому розгляді або бути використані для доведення винуватості особи будь-яким чином. Р. Зварич пропонує нову систему досудового розслідування та органів слідства. По-перше, це – національна поліція. По-друге, – національне бюро розслідування. «Більшість злочинів я пропоную перевести на цей інститут», – зазначив народний депутат. По-третє, – Служба безпеки України – її функції мають бути звужені виключно до злочинів, що пов'язані з державною безпекою. По-четверте, – військова поліція.

Щодо заходів забезпечення кримінального провадження. Підстав для взяття під варту має бути дві: перше, – існують підстави правдоподібності вважати, що особа може втекти. Друге, – особа, перебуваючи на волі, може скоїти злочин. За представленим журналістам проектом, основний критерій досудового розслідування – чітке врегулювання строків, порядку та підстав для проведення окремих слідчих дій. Проникнення до приміщення (без ухвали суду) можливе лише за умови існування прав правдоподібності про те, що: у приміщенні скоюється злочин, або є предмети скоєння злочину, що можуть бути знищені; потрібно врятувати життя людини; потрібно негайно затримати особу, яка підозрюється в скоєнні злочину.

Новий проект Кримінально-процесуального кодексу передбачає наявність суду присяжних, що складається з 18 осіб. Основна функція: дати згоду (або відмовити) державному обвинувачу на внесення обвинувального акта в особливо тяжких злочинах. Судовий розгляд має відбуватися за принципом безперервності. Колегія присяжних повинна складатися з 12 осіб. Основна функція – виносить вердикт (виправдувальний чи обвинувальний) в особливо тяжких злочинах. Вердикт приймається консенсусним рішенням.

На своєму сайті Р Зарич зазначає, що поки що не має можливості зареєструвати новий кодекс у Верховній Раді України «через формальну регламентну перепону. Тому я вирішив представити суспільству цей проект».

(Інформація СІАЗ)

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Литвин 4 липня зустрівся з Президентом Республіки Кіпр Д. Хрістофіасом.

Керівник українського парламенту зазначив, що Україна надає важливого значення розвитку дружніх та конструктивних відносин з

Республікою Кіпр. Він висловив сподівання, що традиції дружби та співробітництва, які тривалий час існують між обома країнами, будуть і надалі зміцнюватись і розвиватись в усіх сферах двосторонніх відносин.

В. Литвин упевнений, що візит президента Республіки Кіпр надасть нової якості розвитку українсько-кіпрських відносин. Встановлення контактів з новообраним парламентом Кіпру покращить динаміку розвитку дружніх відносин між обома країнами, зазначив Голова Верховної Ради, наголосивши, що «особливого значення в Україні надають розвиткові міжпарламентських взаємин з Республікою Кіпр».

Д. Хрістофіас повідомив про відкриття Посольства Кіпру в Україні, що, на його думку, є «значним кроком у розвитку і покращенні відносин з Україною», про підписання п'яти спільних угод та двох угод, які проходять процес узгодження. Він заявив, що Республіка Кіпр підтримує європейські устремління України та прагне розвивати взаємини у сфері економіки, культури та туризму. У цьому контексті він запропонував проводити спільні дні культури – Кіпру в Україні та України на Кіпрі та запросив Голову Верховної Ради України відвідати Республіку Кіпр з офіційним візитом.

В. Литвин висловив вдячність Д. Хрістофіасу за запрошення та за «усвідомлення значення міжпарламентської співпраці» і наголосив на тому, що групи дружби повинні виробити програму співпраці обох парламентів. Він також підкреслив, що подальшому розвитку співробітництва в економічній сфері має сприяти започаткування діяльності Українсько-кіпрської міжурядової комісії з питань економічного, наукового, технічного, гуманітарного та культурного співробітництва. «Це дасть нам змогу вийти на нові горизонти нашої співпраці», – сказав він.

На переконання керівника українського парламенту, необхідно розширити договірно-правову базу торговельно-економічних відносин, насамперед укладенням міжурядової конвенції про уникнення подвійного оподаткування, а також активізувати відносини між містами-побратимами. Він висловив задоволення рівнем співпраці в гуманітарній сфері, у сфері культури та підтримав ідею провести тиждень культури з нагоди 20-річчя встановлення дипломатичних відносин з Республікою Кіпр.

В. Литвин високо оцінив позицію Кіпру щодо підтримки України у Європейському Союзі. За його словами, для нашої країни «важливо проводити дискусію: як нам поглиблювати співпрацю з європейськими структурами, щоб ми не говорили врізнобіч про різні зовнішньополітичні вектори, і в цьому контексті для нас украй важлива підтримка міжнародних організацій». Він запевнив Президента Республіки Кіпр у тому, що у 2013 р. «ми використовуватимемо головування України в ОБСЄ не для просування власних інтересів, а для того, щоб впливати на питання, які поглиблюють безпеку та забезпечать прогнозований розвиток наших країн».

Голова Верховної Ради України запевнив свого співрозмовника в готовності України підтримувати Кіпр у врегулюванні будь-яких питань, у тому числі й на міжнародному рівні (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 4.07).

Голова Верховної Ради України В. Литвин висловлюється за визначення пріоритетів у реформах.

Керівник українського парламенту зауважив, що одночасно реалізовувати перетворення по 21-му напрямку неможливо. «Розуміючи, що необхідно вирішувати багато проблем одночасно, варто все ж таки визначити першочергові з них», – сказав В. Литвин. На його думку, насамперед необхідно вирішувати питання охорони здоров'я, житлово-комунальної сфери, освіти, дерегуляції економіки та села.

«Якщо ми вийдемо на пріоритети, буде легше вести діалог з людьми, які будуть розуміти логіку дій влади. Люди спокійно та усвідомлено сприймуть необхідність кроків, які робить влада, якщо з ними вести відверту розмову, говорити з ними як з мислячими особистостями, а не нерозумними дітьми», – вважає В. Литвин. За його словами, політикам потрібно припинити думати лише про те, щоб бути переобраними на чергових виборах, оскільки це гальмує розвиток країни. «Невгамовне бажання сподобатися народу призвело до того, що за останні роки в нас з'явилося багато законів, які передбачають виплату соціальних пільг на загальну суму 160 млрд грн. Це становить більшу частину державного бюджету й абсолютно не відповідає економічним можливостям держави», – сказав керівник парламенту. Якщо таким чином діяти й надалі, наголосив він, то це прямий шлях до банкрутства країни. «Сподіваюся, час політиків, які годують людей обіцянками, минув», – зазначив В. Литвин (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2011. – 4.07).

Голова Верховної Ради України ініціює проведення пленарних засідань нинішнього тижня до завершення розгляду всіх передбачених у порядку денному питань.

За словами керівника парламенту, кількість питань, які пропонуються до розгляду, значно зросла порівняно з проектом порядку денного, пропонованим до засідання Погоджувальної ради. «Усі хочуть розглянути невідкладні законопроекти, розуміючи, що Верховна Рада повинна завершити роботу в пленарному режимі в п'ятницю о 13 годині, – сказав він. – Якщо розглянемо усі питання, тоді закриємо роботу парламенту в пленарному режимі, а якщо ні – тоді постане, очевидно, питання про продовження роботи, тобто про зміну календарного плану».

Такі обставини, на думку В. Литвина, сприятимуть «відповідальній, оперативній і без політики роботі» (*Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>)*). – 2011. – 4.07).

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко звернувся до керівництва м. Київ з вимогою невідкладно розглянути ситуацію, що склалася довкола руйнування гори Щекавиця.

У своєму зверненні віце-спікер наголосив, що гора Щекавиця є одним із символів української столиці. Натомість нині, як відомо, на Щекавиці розпочато земельно-будівельні роботи. Там планується зведення чергового елітного будинку чи офісу. «Це при тому, що на цьому історичному місці не були проведені належні археологічні дослідження», – зауважив він. М. Томенко зазначив, що з участю громадськості та Комітету Київради з питань культури і туризму (голова комітету О. Бригинець) уже пройшла не одна акція протесту, водночас жодна посадова особа ні уряду, ні Києва на ситуацію не відреагувала.

Заступник Голови Верховної Ради висловив припущення, що відсутність реакції посадовців м. Київ на ситуацію, що склалася довкола руйнування історичної гори, свідчить про те, що вони «або зневажають історію міста, або бояться належним чином реагувати на цю ситуацію, оскільки варто допустити, що хтось із нинішніх високопосадовців вирішив побудувати офіс або будинок на історичному місці».

«За будь-яких обставин, київська влада, яка, щоправда, не обрана киянами, а призначена В. Януковичем, повинна розглянути це питання, яке турбує абсолютну більшість киян та українців, і не допустити руйнування одного із символів столиці», – підкреслив віце-спікер (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>)). – 2011. – 5.07).

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко наголосив, що народні депутати від опозиції будуть присутніми під час розгляду всіх принципових законопроектів, зокрема й тих, які позиціонуються владою як реформаторські.

Першою такою реформою М. Томенко назвав пенсійну реформу. Він нагадав, що до її другого читання було подано понад 1 тис. поправок. «Усі автори поправок від опозиції будуть присутні в залі: чи це буде 19 година, чи 22. І будуть, з одного боку, контролювати присутність депутатів і, відповідно, законність розгляду даного законопроекту, а з іншого – усіляко намагатимуться хоча б послабити той пенсійний тиск (збільшення стажу, пенсійного віку тощо), який запроваджується цим законопроектом», – наголосив М. Томенко.

«Ми намагатимемося не допустити радикального скорочення закладів охорони здоров'я, яке вже намітилося в деяких регіонах», – сказав політик.

М. Томенко повідомив, що уряд передав у парламент блок законопроектів, які готують земельну реформу. При цьому нагадав, що, згідно із соціологічними дослідженнями, більшість громадян України проти проведення згаданої реформи.

«Четвертий блок антинародних реформ – спроба радикально скоротити соціальні пільги», – сказав М. Томенко. Зокрема, за його словами, ідеться про пільги для учасників Великої Вітчизняної війни, учасників бойових дій в Афганістані та інших соціально вразливих категорій громадян. «Ми стурбовані даним законопроектом (реєстр. № 7562, яким пропонується

внести зміни до декількох законів України стосовно обсягів та порядку надання соціальних гарантій і пільг ряду соціальних груп, у тому числі учасникам бойових дій та прирівняним до них особам) та будемо всіляко впливати на його розгляд», – наголосив він.

Водночас віце-спікер сказав, що зміни до податкової реформи можна розглядати як виправлення помилок. «Отже, серед цих п'яти антинародних реформ внесення змін до ПК, можливо, єдине, що ми в цілому вітаємо. І теж наполягатимемо на внесенні цілої низки змін для того, щоб зупинити закриття робочих місць представників малого та середнього бізнесу», – підкреслив М. Томенко (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 4.07).

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко вважає, що сьогодні Президент має всі можливості виконати свої передвиборні обіцянки та змусити багатих почати платити реальні податки.

Він зауважив, що до сьогодні Республіка Кіпр залишається загальновідомим місцем нелегального витоку українських капіталів, адже досі залишається чинною Угода між урядом Союзу Радянських Соціалістичних Республік та урядом Республіки Кіпр про уникнення подвійного оподаткування доходів та майна від 29 жовтня 1982 р. «Не секрет, що це створює для великого бізнесу сприятливі можливості цілком легально, без будь-якого оподаткування, виводити за кордон значні суми коштів, а також реалізувати різноманітні схеми мінімізації податкових зобов'язань», – зазначив М. Томенко.

На переконання заступника голови парламенту, за результатами українсько-кіпрських переговорів до Верховної Ради повинен надійти документ про денонсацію Угоди між урядом Союзу Радянських Соціалістичних Республік та урядом Республіки Кіпр про уникнення подвійного оподаткування доходів та майна. «Сьогодні треба завершити цю багаторічну “кіпрську” дискусію, і багаті повинні почати платити реальні податки», – наголосив він (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 4.07).

*Комітет з питань фінансів, банківської діяльності, податкової та митної політики рекомендує парламенту прийняти у другому читанні та в цілому проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання відносин між кредиторами та споживачами фінансових послуг». Законопроектом (реєстр. № 7351) з метою захисту інтересів кредиторів, вкладників банків та споживачів фінансових послуг, а також зниження рівня ризиків фінансової системи пропонується внести зміни до ряду законодавчих актів (*Офіційний сайт Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 4.07).*

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти в цілому проект закону про внесення змін до Кримінально-процесуального кодексу України (щодо дотримання таємниці сповіді).

Законопроектом (реєстр. № 5335) пропонується встановити вимоги про письмову форму дозволу особи, що довірила адвокату або іншому фахівцю в галузі права, які за законом мають право на надання правової допомоги особисто чи за дорученням юридичної особи, нотаріусу, лікарю, психологу відомості при здійсненні ними професійної діяльності, на їх розголошення в процесі допиту. Крім того, вилучити із переліку осіб, зазначених у цьому пункті, священнослужителів.

Згідно із законопроектом, священнослужителі не можуть бути допитані як свідки з приводу відомостей, отриманих ними під час сповіді (**Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 4.07).**

Верховна Рада України ухвалила Закони України:

– Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення порядку розрахунків за житлово-комунальні послуги»;

– Закон «Про особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення і примусове видворення іноземців та осіб без громадянства під час проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу в Україні»;

– Закон «Про внесення змін до деяких законів України» (щодо удосконалення регулювання у сфері захисту економічної конкуренції);

– Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов доступу на ринок телекомунікаційних послуг» (**Офіційний сайт Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2011. – 5.07).**

Верховная Рада Украины приняла Закон «О внесении изменений в некоторые законодательные акты Украины относительно устранения избыточного государственного регулирования в сфере автомобильных перевозок». За принятие в целом соответствующего законопроекта проголосовало 262 депутатов при минимально необходимых 226.

Законодательным актом отменяется обязательный технический осмотр для легковых автомобилей, которые не используются в коммерческих целях, и существенно упрощается порядок прохождения обязательного технического контроля для других транспортных средств. Государственная автоинспекция МВД Украины отстранена от проведения обязательного технического контроля транспортных средств, данные полномочия переданы субъектам хозяйствования.

Также отменены требования об обязательном наличии у водителя дорожного (маршрутного) листа и нотариально заверенной доверенности на

управление транспортным средством.

Соответствующие изменения внесены в Законы «О дорожном движении», «Об автомобильном транспорте», «О милиции», «Об обязательном страховании гражданско-правовой ответственности владельцев наземных транспортных средств», «О страховании», а также в Гражданский кодекс Украины, Кодекс Украины об административных правонарушениях. Закон вступает в силу через 30 дней со дня его опубликования (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 5.07).*

Под зданием Верховной Рады проходит митинг представителей украинских профсоюзов, протестующих против принятия парламентом пенсионной реформы.

В частности, у стен парламента находятся члены профсоюза Национальной академии наук, профсоюзов сельскохозяйственного машиностроения, железнодорожников. По словам одного из организаторов акции, в ней должны были принять участие представители всех профсоюзов, в частности входящих в Федерацию профсоюзов Украины. В то же время председатель ФПУ, народный депутат от Партии регионов В. Хара отказался от участия его организации в акции.

Участники акции протеста требуют от ФПУ организовать широкомасштабную бессрочную акцию возле Верховной Рады против принятия законопроекта о пенсионной реформе во втором чтении и в целом. Профсоюзы требуют от парламента и Президента не допустить ухудшения пенсионного обеспечения граждан. По их мнению, этот законопроект нарушает их социальные права, не несет экономического эффекта для сбалансирования бюджета Пенсионного фонда и дискриминирует украинских женщин (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 5.07).*

Несколько народных депутатов от фракции «БЮТ – Батьківщина», которые присутствовали на судебном заседании по делу экс-премьера Ю. Тимошенко, вызвали на допросы в Генпрокуратуру. Об этом в Верховной Раде заявил депутат от НУ–НС А. Яценюк.

«Мы требуем, чтобы Генпрокуратура в стенах парламента дала ответ, почему народных депутатов А. Стешенко, О. Семерака, В. Лемза, Р. Забзалока, В. Коржа, Е. Шаго, А. Сенченко, которые присутствовали на судебном заседании по Ю. Тимошенко, сейчас вызывают в прокуратуру для дачи объяснения и допросов», – отметил он.

А. Яценюк добавил, что фракции также требуют объяснений от представителей Генпрокуратуры, почему судья, который судит бывшего министра внутренних дел, имеет несколько возбужденных уголовных дел (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 5.07).*

Представители Генеральной прокуратуры Украины уже дважды заслушивались Верховной Радой по уголовным делам в отношении представителей оппозиции. Об этом журналистам заявил председатель парламентской фракции Партии регионов А. Ефремов.

В связи с этим, по его словам, в третий раз заслушивать ГПУ относительно уголовных дел против экс-премьера Ю. Тимошенко и экс-главы МВД Ю. Луценко не имеет смысла (*МинПром – інформація бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 4.07).

Фракція БЮТ цього пленарного тижня не братиме участі в засіданнях парламенту. Про це заявив на Погоджувальній раді в понеділок, 4 липня, лідер фракції БЮТ І.Кириленко.

«Було прийнято рішення, що фракція в абсолютній більшості буде працювати в залі Печерського суду», – сказав він.

Водночас І. Кириленко додав, що депутати частково будуть присутні в сесійній залі під час розгляду законопроектів або поправок за їхнім авторством (*Західна інформаційна корпорація* (<http://zik.com.ua>). – 2011. – 4.07).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

1 липня в Києві відбулася офіційна церемонія зустрічі Президента України В. Януковича та президента Республіки Вірменія С. Саргсяна, який перебував в Україні з офіційним візитом.

У програмі візиту – зустріч В. Януковича та С. Саргсяна у форматі «вічна-віч» та українсько-вірменські переговори у розширеному колі під головуванням президентів України та Вірменії.

Після завершення переговорів Президент України В. Янукович та президент Вірменії С. Саргсян підписали двосторонні документи:

– Протокол про внесення змін та доповнень до Угоди між урядами України та Вірменії про повітряне сполучення;

– Угода про співробітництво між Міністерствами фінансів України та Вірменії;

– Протокол п'ятого засідання Міжурядової українсько-вірменської комісії з питань економічного співробітництва;

– Програма співробітництва між Міністерствами охорони здоров'я України та Вірменії в галузі медицини на 2011–2013 рр.

Також Президент України та президент Вірменії взяли участь у роботі українсько-вірменського бізнес-форуму (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2011. – 1.07).

Президент України В. Янукович провів телефонну розмову з президентом Республіки Польща Б. Коморовським.

Під час розмови глава української держави привітав Б. Коморовського з початком першого головування Польщі в Раді Європейського Союзу. В. Янукович наголосив: «Ваша держава має беззаперечний міжнародний авторитет та вагомий потенціал, щоб успішно реалізувати загальноєвропейські пріоритети протягом наступного півріччя».

У свою чергу Б. Коморовський наголосив на важливості демократичних перетворень, які нині відбуваються в Україні, та успішному її просуванні шляхом європейської інтеграції (**Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)**). – 2011. – 1.07).

Президент України В. Янукович зустрівся з головою Народних зборів Республіки Албанія Ж. Топаллі. 2 липня Албанія перебирає головування в Парламентській асамблеї Організації чорноморського економічного співробітництва.

Співрозмовники обговорили широке коло актуальних питань двосторонніх відносин. Під час зустрічі глава Української держави наголосив на зацікавленості української сторони в інтенсифікації співпраці з Албанією в усіх сферах взаємних інтересів.

В. Янукович висловив переконання щодо можливості не лише відновлення обсягів взаємної торгівлі, які існували між Україною та Албанією до початку світової фінансово-економічної кризи, а й їх збільшення.

У свою чергу Ж. Топаллі закликала українських підприємців здійснювати інвестиції в економіку Албанії, особливо в такі сфери, як інфраструктура, енергетика та гірничо-видобувна галузь.

Сторони погодилися, що поглибленню українсько-албанських торговельно-економічних відносин та міжлюдських зв'язків сприятиме налагодження прямого авіаційного сполучення між Києвом та Тираною (**Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)**). – 2011. – 1.07).

Президент України В. Янукович провів зустріч із головою Європейського суду з прав людини Жаном-Полем Костою.

Під час зустрічі В. Янукович підкреслив, що практика Європейського суду «є тим лакмусовим папірцем, який допомагає Україні побудувати вірний шлях демократичного поступу». За словами глави держави, з цією метою нині в Україні проводиться низка реформ, зокрема судова реформа, реформа кримінального судочинства, правоохоронних органів, антикорупційного законодавства (**Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)**). – 2011. – 1.07).

Президент України В. Янукович надіслав вітання К. Лагард у зв'язку з її обранням на посаду директора-розпорядника Міжнародного валютного фонду. Президент України побажав К. Лагард успіхів на важливій посаді **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)). – 2011. – 1.07).**

Президент України В. Янукович доручив уряду вжити термінових і невідкладних заходів щодо забезпечення проведення передплатної кампанії на наступний рік.

Непорозуміння між відомствами призвели до загрозової ситуації, що склалася з передплатою друкованих видань на 2012 р. У березні цього року було ухвалено новий порядок надання довідок про собівартість продукції, які тепер має підтверджувати Міністерство економічного розвитку і торгівлі. Водночас Укрпошта, яка є офіційним розповсюджувачем друкованої преси, не поінформувала про зміну порядку надання довідок про собівартість. Через ці суто формальні, бюрократичні перепони повстала реальна загроза завищення ціни на передплату.

30 червня сплив термін подання редакціями даних до каталогу ДП «Преса», де потрібно вказати ціну на видання, а видавці, які не були вчасно попереджені, подали свої довідки, як і раніше, до Державної інспекції з контролю за цінами, а не до міністерства. Таким чином, видавці й журналісти висловили обґрунтовані побоювання, що можуть сформуватися завищені ціни на передплату видань, і звернулися до Прем'єр-міністра з листом та пропозиціями виходу з загрозового становища.

Беручи до уваги важливий суспільний вплив друкованих видань, у ситуацію втрутився Президент України. З метою недопущення зриву передплатної кампанії Президент доручив уряду забезпечити оперативне погодження довідок видавців про планову і фактичну собівартість передплатного видання на виконання Порядку використання коштів, передбачених у держбюджеті для відшкодування витрат на передплату та розповсюдження вітчизняної преси **(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)). – 2011. – 1.07).**

4 липня в Києві під головуванням глави Адміністрації Президента України С. Львовича та керівника Канцелярії Президента Республіки Польща Я. Міхаловського відбулося засідання українсько-польського Консультативного комітету при Президентах України та Польщі.

На порядку денному засідання були питання політичного діалогу між Україною та Польщею до кінця 2011 р.; стан реалізації Дорожньої карти українсько-польського співробітництва на 2011–2012 рр.

Розглядалися питання двосторонніх інституційних механізмів співпраці, питання економічного співробітництва. Центральним було питання прогресу

у підготовці угоди про асоціацію та зону вільної торгівлі з Європейським Союзом під час головування Польщі у Раді ЄС. Було розглянуто план дій з лібералізації візового режиму для України та інші питання.

Як швидко подолати ті бар'єри, які стоять нині на шляху українсько-польського співробітництва, – це було лейтмотивом засідання (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 4.07).*

Кабінет Міністрів України затвердив план першочергових заходів щодо інтеграції України у Європейський Союз. Відповідне розпорядження схвалено на засіданні уряду 29 червня 2011 р. Проект акта розроблено з метою систематизації роботи органів виконавчої влади щодо впровадження реформ в Україні для поглиблення співробітництва з ЄС.

План першочергових заходів, зокрема, передбачає: продовження переговорів щодо створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС з урахуванням національних інтересів; розробку низки нормативно-правових актів, серед яких проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів щодо виконання у 2011 р. Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу», проект закону України «Про внесення змін до закону України “Про судоустрій і статус суддів”» з урахуванням висновків Венеціанської комісії; проект закону України «Про ратифікацію Меморандуму про взаєморозуміння між Україною та Європейським Союзом та Кредитної угоди між Україною (як позичальником), Національним банком України (як агентом позичальника) та Європейським Союзом (як кредитором) щодо отримання Україною макрофінансової допомоги Європейського Союзу»; проект закону України «Про захист економічної інформації» та ін.

Прийняття урядового розпорядження забезпечить безперервність роботи з реалізації завдань у сфері євроінтеграції, їх систематизацію та коригування з урахуванням упровадження внутрішніх соціально-економічних реформ, а також створить передумови для імплементації майбутньої угоди про асоціацію між Україною та ЄС.

Реалізація завдань, передбачених планом першочергових заходів, сприятиме виконанню Програми економічних реформ на 2010–2014 рр. «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава». Створить передумови для підвищення ефективності реалізації та моніторингу державної політики інтеграції України в ЄС.

Реалізація розпорядження Кабінету Міністрів не потребуватиме додаткових матеріальних та інших витрат з державного бюджету України, оскільки організаційне, інформаційне, матеріально-технічне забезпечення беруть на себе органи виконавчої влади в межах своїх повноважень (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 4.07).*

Уряд затвердив постанову щодо провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів. Відповідна Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 15 червня 2006 р. № 833», розроблена Міністерством економічного розвитку і торгівлі, прийнята на засіданні уряду 29 червня 2011 р.

Основною метою прийняття документа є встановлення вимог до Порядку та правил провадження господарської діяльності у сфері оптової торгівлі. Зокрема, до Порядку додано перелік торговельних об'єктів, які використовуються при провадженні оптової торгівлі, та загальні положення щодо здійснення операцій в оптовій торгівлі тощо.

Прийняття Постанови сприятиме впорядкуванню господарської діяльності у сфері оптової торгівлі та надасть можливість виконати вимоги п. 3 Постанови Кабінету Міністрів України від 29.09.2010 р. № 878 «Про здійснення розрахунків за продані товари (надані послуги) з використанням спеціальних платіжних засобів» (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 4.07).

Кабінет Міністрів України вніс зміни до Порядку використання коштів, передбачених у Державному бюджеті для організаційного та фінансового забезпечення спорту вищих досягнень. Відповідна постанова (реєстр. № 684) ухвалена на засіданні уряду 29 червня 2011 р.

Документ розроблено Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України відповідно до ст. 20 Бюджетного кодексу України та Закону України «Про Державний бюджет України на 2011 р.» та на виконання п. 5 рішення Організаційного комітету з підготовки та проведення в Україні юнацького чемпіонату світу з легкої атлетики 2013 р. від 22 березня 2011 р.

Прийняття постанови сприятиме вдосконаленню нормативно-правових та організаційних засад використання коштів державного бюджету, передбачених Міністерству освіти і науки, молоді та спорту за бюджетною програмою «Організаційне та фінансове забезпечення спорту вищих досягнень», а також належному виконанню організаційних заходів з підготовки до проведення в Україні чемпіонату світу з легкої атлетики 2013 р. (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 5.07).

Україна може стати великою морською державою, використавши власний потенціал в галузі кораблебудування. Про це заявив перший віцепрем'єр-міністр, міністр економічного розвитку і торгівлі України А. Ключев, у коментарі з нагоди Дня флоту України.

Коментуючи очікувані інвестиції в розвиток морської галузі, А. Ключев зазначив, що перспективи ринку Південно-Східної Азії для українських товарів покращують перспективи проектів розвитку торгового флоту

України. А. Ключев підкреслив, що складовою успіху на шляху до цієї мети є поєднання промислового та людського потенціалу морської галузі.

«Відродження кораблебудування – це не просто питання престижу української держави. Це запуск масштабної високотехнологічної промисловості. Це нові робочі місця та відродження наукового та освітнього потенціалу. Також це повернення Україні статусу міжнародного морського перевізника. Українські висококласні фахівці повинні ходити під українським прапором, а держава повинна створити для цього всі умови», – заявив віце-прем'єр-міністр (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua)). – 2011. – 4.07).

Основні питання європейської інтеграції України, а також реформи, що проводяться в країні, обговорювалися на зустрічі першого віце-прем'єр-міністра, міністра економічного розвитку і торгівлі України А. Ключева з послами країн-членів Європейського Союзу.

На зустрічі були присутні послы 27 країн ЄС, а також глава представництва Європейської комісії в Україні Ж. М. Пінту Тейшейра (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua)). – 2011. – 4.07).

Україні не слід зволікати з ухваленням пенсійної реформи, оскільки іншого вирішення проблем системи пенсійного забезпечення немає. Тільки так держава може гарантувати виплату пенсій та їх підвищення у майбутньому, упевнений віце-прем'єр-міністр України, міністр соціальної політики С. Тігіпко.

На думку урядовця, законопроект про пенсійну реформу необхідно ухвалювати на цій сесії парламенту, до кінця поточного тижня. «Я вірю, що проект буде проголосований у цілому, нині рішення в руках депутатів. Переговори ми з ними, безумовно, ведемо, переконуємо, говоримо про перспективи України на майбутнє. Це нелегка робота, але тепер настав час ухвалювати складні рішення», – зазначив віце-прем'єр-міністр в ефірі телеканалу ICTV.

С. Тігіпко додав, що в результаті доопрацювання документа після першого читання депутатами було внесено близько 1 тис. поправок (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua)). – 2011. – 4.07).

1 липня 2011 р. у Москві відбулася зустріч міністра енергетики та вугільної промисловості України Ю. Бойка та голови правління ВАТ «Газпром» О. Міллера.

Під час зустрічі сторони обговорили питання стратегічного партнерства в енергетичній сфері. Зокрема обговорення стосувалося співпраці з видобутку вугільного метану та освоєння «Структури Паласа» (нафтогазоносна структура, один з перспективних об'єктів шельфу Чорного

моря).

Нагадаємо, у грудні 2010 р. було підписано Меморандум між НАК «Нафтогаз України» та ВАТ «Газпром» щодо створення спільного підприємства з видобутку шахтного метану з українських вугільних пластів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 1.07).*

Міністерство аграрної політики та продовольства України розпочинає масштабне інформування українських селян щодо необхідності невідкладного завершення земельної реформи в Україні. При цьому, на думку керівника Мінагрополітики М. Присяжнюка, надмірна політизація процесу реформування земельних відносин є неприпустимою.

«На сьогодні ми не заробляємо примітивні політичні дивіденди, а піднімаємо з колін сільське господарство, яке підніме з колін державу. Без завершення земельної реформи неможливий подальший економічний розвиток. Ми завершимо земельну реформу, бо це в інтересах селян. Ті, хто протягом 20-ти років завершували земельну реформу лише на словах, привели село до зубожіння та розрухи», – запевнив міністр.

«Унаслідок завершення земельної реформи буде проведено інвентаризацію земель та створено прозорий обіг сільськогосподарських земель, вартість землі зросте в кілька разів, на селі з'являться робочі місця, і буде відновлено й збережено родючість землі. Крім того, завершення земельної реформи припинить не лише вузько політичні дискусії навколо цього питання, а й унеможливить масштабне скуповування олігархами значних площ земель, власники земельних ділянок зможуть залучати кредитні кошти, а сільська інфраструктура буде розвиватись», – підкреслив М. Присяжнюк.

«Ми підемо в кожне село і пояснимо людям вигоду завершення земельної реформи. Адже сьогодні український селянин заляканий недолугими міфами про введення в обіг сільгоспземель», – наголосив міністр (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 1.07).*

Нещодавно у МОНмолодьспорті відбулася робоча зустріч заступника Міністра Б. Жебровського з головою представництва ЮНІСЕФ в Україні Ю. Мокуо в рамках співпраці Міністерства освіти і науки, молоді та спорту та ЮНІСЕФ.

Під час зустрічі обговорювалися питання щодо розробки національної концепції реформування системи догляду за дітьми, які опинилися у складних життєвих обставинах та розвитку інклюзивної освіти.

Ю. Мокуо звернула особливу увагу на те, що Україна – це одна з країн, у якій освіта досягла великих результатів з багатьох напрямків, особливо з питань розвитку дошкільної освіти. Уряд України, підкреслила Ю. Мокуо, обрав правильну позицію щодо впровадження інвестицій в освіту. Все, що вкладається у розвиток, навчання та виховання дітей з раннього віку, в

майбутньому принесе великі результати країні. Важливим є питання взаємодії усіх інституцій в країні, діяльність яких пов'язана із соціальним захистом прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей із девіантною поведінкою, з малозабезпечених сімей.

Б. Жебровський підкреслив важливість співпраці між МОНмолодьспорт та ЮНІСЕФ, готовність міністерства до діяльності щодо проведення наукових та спеціальних досліджень з питань розвитку освіти, створення доступу до освіти певних категорій дітей, які опинилися у складних життєвих ситуаціях, які потребують вивчення. Особливий наголос заступник міністра зробив на необхідності та складності процесу реформування інтернатних закладів для дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, що пов'язано з багатьма аспектами: соціальними, економічними тощо. Міністерством проводиться значна робота з вивчення та впровадження зарубіжного та вітчизняного досвіду роботи із зазначених питань, розроблено низку нормативно-правових документів, заходів, якими регламентується діяльність органів управління освітою з вищезазначених питань. Водночас освітня політика Міністерства спрямована на розвиток сімейних форм виховання дітей вказаних вище категорій.

Одним з таких напрямів діяльності Міністерства є вирішення питання щодо впровадження по всій Україні досвіду роботи м. Києва стосовно допрофесійної підготовки дітей, які навчаються в інтернатних закладах, та підготовки їх до майбутнього самостійного життя в соціумі. За кожним інтернатним закладом передбачається закріпити професійно-технічне училище, з метою спільної співпраці щодо допрофесійної підготовки, а надалі отримання кожним учнем професії та робочого місця.

У результаті зустрічі досягнуто домовленості про спільну співпрацю між МОНмолодьспорт та ЮНІСЕФ з вищезазначених питань (*Урядовий портал* (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 4.07).

За січень – червень 2011 р. виплату пенсій та грошової допомоги забезпечено в повному обсязі у визначені законодавством терміни. Про це заявила заступник голови правління Пенсійного фонду України В. Никитенко під час прямої телефонної «гарячої лінії» в Кабінеті Міністрів України. За її словами, власні надходження становлять майже 66,0 млрд грн, або 101,5 % планових показників.

Протягом звітнього періоду власні доходи мали тенденцію до зростання і порівняно з відповідним періодом минулого року збільшилися на 11,4 млрд грн, або на 20,9 %. З державного бюджету на фінансування пенсійних програм за січень – червень 2011 р. надійшло понад 31,4 млрд грн.

Загальний обсяг видатків сягнув 104,5 млрд грн, що майже на 11,1 млрд грн більше, ніж відповідний період торік. Чисельність пенсіонерів, які отримують виплати через банки, станом на 1 червня 2011 р. сягнула 6474,0 тис. осіб (47 % загальної чисельності пенсіонерів).

Наявність заборгованості із заробітної плати є чи не найголовнішою

причиною несвоєчасних розрахунків платників із Пенсійним фондом. Так, заборгованість по єдиному внеску на 1 червня 2011 р. становить 378,1 млн грн, з якої 57,4 % – за платниками Автономної Республіки Крим, Донецької, Луганської, Харківської областей та м. Києва.

На стан надходжень до фондів соціального страхування також істотно впливає мінімізація заробітної плати. Так, 2,3 млн, або 19 % застрахованих осіб отримують заробітну плату на рівні або менше мінімальної.

Повільними темпами скорочується заборгованість по внесках на обов'язкове державне пенсійне страхування, що виникла до 01.01.2011 р. Порівняно з початком року вона зменшилася на 119,2 млн грн, або 94,3 %. Найбільші суми заборгованості по страхових внесках у Луганській (257,6 млн грн), Харківській (229,6 млн грн), Донецькій (209,3 млн грн) областях, м. Києві (157,7 млн грн) та Автономній Республіці Крим (134,9 млн грн) (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2011. – 4.07).

Вартість проїзду в метро не підвищуватиметься. Про це заявив голова Київської міської державної адміністрації О. Попов під час проведення розширеної апаратної наради.

«Я категорично запевняю, що сьогодні Київська міська державна адміністрація не планує підвищення вартості проїзду в столичному метрополітені», – сказав голова КМДА (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2011. – 4.07).

ПОЛІТИКА

Председательствующая в ЕС Польша не намерена поддерживать упоминание европейской перспективы Украины в соглашении об ассоциации. Об этом пишет «Коммерсант-Украина».

4 июля посол Польши в Украине Хенрик Литвин на пресс-конференции в Киеве представил программу польского председательства в ЕС. В 41-страничной программе Украина упоминается лишь в паре с Молдавией – с этими странами Польша намерена достичь прогресса в процессе заключения договора об ассоциации, создания зоны свободной торговли и реализации плана действий по либерализации визового режима.

Отсутствие упоминаний о дальнейшем сближении Киева и Брюсселя Х. Литвин пояснил тем, что многие члены ЕС пока не готовы говорить о европейском будущем Украины. «В программу председательства вписывается не то, что было бы хорошо с точки зрения Варшавы, а то, в чем возможно достижение консенсуса стран – членов ЕС», – сказал посол (*МинПром – інформація бизнес-класа (<http://minprom.ua>)*. – 2011. – 5.07).

Сотрудничество Украины и НАТО по-прежнему остается активным и откровенным, считает заместитель председателя Парламентской ассамблеи НАТО А. Агов.

«Сотрудничество между НАТО и Украиной остается активным и откровенным, несмотря на тот факт, что потенциальное членство Украины в НАТО снято с повестки дня», – сказал он на заседании межпарламентского совета Украина – НАТО 5 июля в Киеве.

А. Агов отметил значительный вклад Украины в операциях НАТО в Косово, а также в Ливии. «Вы помогаете эвакуировать (из Ливии) не только украинцев, но и граждан других стран», – сказал он.

Он также отметил, что стремление Украины работать с НАТО было подтверждено и ее участием в учениях «Си Бриз» в рамках «Партнерства ради мира».

А. Агов выразил уверенность, что Украина не сойдет с демократического курса, которым следует. «Демократические достижения Украины, без сомнения, являются выдающимися на территории постсоветского пространства. Мы в евроатлантическом содружестве надеемся, что Украина не свернет с этого курса», – подчеркнул он (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 5.07*).

Судья Р. Киреев «совершил надругательство над законом», дав защитнику экс-премьера Ю. Тимошенко Н. Титаренко только два дня на ознакомление с делом. Об этом говорится в распространенном 4 июля заявлении партии «Батьківщина».

В нем отмечается, что согласно ст. 289 Уголовно-процессуального кодекса предоставление адвокату необходимого времени на ознакомление с делом – это прямая обязанность судьи.

«Однако он вновь пренебрег законом, очередной раз доказав, что он служит не Фемиде, а Администрации Президента. Этим циничным решением Киреев доказал, что под личиной судьи служит маниакальному желанию Президента В. Януковича быстрее расправиться с главным политическим оппонентом власти – Ю. Тимошенко. Не выйдет! За все сделанное придется отвечать», – заявляет БЮТ.

В партии отмечают, что материалы дела насчитывают 16 томов объемом до 300 страниц каждый. Таким образом, Н. Титаренко должен изучать по 2 тыс. страниц в день, которые нужно не просто прочитать, а внимательно проанализировать, сопоставить факты и разработать стратегию защиты, говорится в заявлении. Как известно, привлечение нового защитника дает возможность затянуть рассмотрение уголовного дела в суде по существу. По мнению представителей Партии регионов, тактика Ю. Тимошенко заключается в затягивании судебного процесса до начала избирательной кампании по выборам в Верховную Раду в 2012 г. (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 4.07*).

Экс-премьер-министр Ю. Тимошенко выражает благодарность государственному секретарю США Х. Клинтон за ее заявление против политических репрессий в Украине. Об этом сообщила пресс-служба объединения «БЮТ – Батьківщина».

«Я хочу выразить слова благодарности госсекретарю США госпоже Хиллари Клинтон за то, что она высказалась во время своего пребывания в Вильнюсе против политических репрессий в Украине. Я убеждена, что мир давно понял, что политические репрессии не могут быть реальностью в европейской стране, которой является Украина», – сказала Ю. Тимошенко.

Напомним, что госсекретарь США Х. Клинтон выразила обеспокоенность политической мотивацией судебного процесса в отношении Ю. Тимошенко. Ранее народный депутат от Партии регионов В. Киселев заявил о недопустимости поддержки иностранными дипломатами одной из сторон в уголовном процессе в Украине (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 4.07).

Почетный глава Социалистической партии Украины А. Мороз надеется, что Социалистический интернационал отменит решение об исключении СПУ. Об этом сообщает пресс-служба партии.

В частности, А. Мороз подчеркнул, что о заседании совета Социнтерна, состоявшемся в Афинах 1–2 июля, в партии стало известно только сейчас. Кроме того, решение принималось без приглашения украинских социалистов, добавил почетный глава СПУ.

«Мы выражаем решительное несогласие с принятым решением, тем более что основание исключения «за несоответствием действий основополагающим ценностям и принципам Интернационала» не имеет никакого отношения к логике функционирования и политической деятельности СПУ», – заявил он.

А. Мороз также отметил, что притеснения относительно СПУ в Социнтерне наблюдались и раньше. «Они были следствием сознательной дезинформации со стороны некоторых завсегдатаев на мероприятиях Социнтерна из других украинских партий», – уверен политик (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 4.07).

Лидер партии «Фронт змін» А. Яценюк пойдет на выборы со списком политиков, которых надо привлечь к ответственности. Об этом он заявил в эфире телеканала ICTV.

«Когда партия «Фронт змін» и я лично придем к власти, то тех людей, на которых сегодня есть депутатская неприкосновенность, каждый из них будет находиться там, где сегодня находится бывший министр внутренних дел. Клетка будет большая», – заявил А. Яценюк.

«Я сразу хочу объявить: на выборах 2012 г. и 2015 г., для того, чтобы не

говорили, что это политические репрессии, для того, чтобы не говорили, что это преследование прежней власти, я объявлю список пофамильный, с конкретными делами и обвинениями для западных партнеров», – отметил политик. «Чтобы потом это не стало новостью о том, что люди сегодняшней власти будут находиться на скамье подсудимых», – уточнил А. Яценюк (*MIGnews.com.ua (www.mignews.com.ua)*). – 2011. – 4.07).

«Наша Україна» проведе люстрацію партійців, які займали високі посади у попередній владі, через мажоритарні округи. Тобто экс-урядовці, які нині є членами партії, відзвітуються перед населенням і будуть балотуватися у Верховну Раду через одномандатні мажоритарні округи, а партійний список «Нашої України» буде складатися з молодих та не дискредитованих, здатних на рішучі дії політиків. Про це заявив голова Політради партії «Наша Україна» В. Наливайченко. «Наша Україна» як політична сила як пообіцяла, задекларувала, так і буде діяти. Ми хотіли б і зробити, і доповісти людям, що партія визнала помилки, очистилась і пройшла люстрацію – це ключове слово для нас в середині. Партійці, які були при владі, на владних посадах – міністри, керівники відомств, мають відзвітувати людям і пройти очищення через мажоритарні округи. Партійний список як такий, якщо партія на з'їзді підтримає, буде складатися з людей, які не були дискредитовані, які є молодими, які є здатними і користуються повагою серед людей, які знають як діяти, а не через кулуарні, партійні бюрократичні інтриги – ми від цього рішуче відмовляємось. Більше того – це єдиний порятунком для будь-якої зараз демократичної сили», – заявив В. Наливайченко. «Ця пропозиція стосується людей, які насамперед були при владі, тих, хто мав кредит довіри людей, хто обіймав високі посади в Україні – справились, не справились. Щоб не ховатись за партійними списками. 8 липня програма і платформа буде представлена. Сподіваюсь, що і Політична рада, і З'їзд підтримають такі підходи. У такому разі ми матимемо право говорити, що це оновлена партія», – додав він (*Обозреватель (http://obozrevatel.com)*). – 2011. – 4.07).

Народный депутат О. Ляшко создает свою политическую силу, которая получит название «Радикальная партия Олега Ляшко». О. Ляшко так описал задачи своего проекта: «Моя цель – ротация элит. Я хочу привести к власти молодых политиков, ребят, которые сегодня не имеют перспектив из-за засилья старых кадров и мировоззрений». По его словам, идеология новой партии – украиноцентризм во внешней и внутренней политике. В скором времени политик обещает представить программу и провести учредительный съезд своей политической силы. Оргкомитет партии уже заседал – 1 июля. «Я уверен, что мы одержим победу на следующих выборах и сможем поднять Украину с колен», – подытожил О. Ляшко (*MIGnews.com.ua (www.mignews.com.ua)*). – 2011. – 4.07).

ЕКОНОМІКА

На финансирование мероприятий по подготовке проекта модернизации государственных финансов Всемирный банк выделил Украине 50 млн долл. Об этом сообщает пресс-служба Министерства финансов.

«Украина намерена потратить часть этих средств для финансирования товаров, работ, сопутствующих услуг и консультационных услуг, которые будут закуплены в рамках этого проекта. Софинансирование проекта будет осуществляться Министерством финансов Украины», – говорится в сообщении.

«Услуги будут включать совещательную поддержку Министерству финансов Украины и Государственному казначейству Украины, которая будет предоставляться долгосрочным индивидуальным консультантом, в разработке и внедрении интегрированной информационной системы управления государственными финансами на базе современных информационно-телекоммуникационных решений; управление проектом; мероприятий по управлению изменениями; широкой подготовки кадров», – сообщает пресс-служба. Ожидается, что подписание контракта и начало выполнения задания состоится в июле 2011 г. (*Обозреватель* (<http://finance.obozrevatel.com>). – 2011. – 4.07).

В I квартале 2011 г. сальдо сводного платежного баланса в отличие от предыдущего квартала было положительным – 1,1 млрд долл. Это было обусловлено как сокращением дефицита текущего счета, так и увеличением профицита финансового счета.

Как сообщает пресс-служба Национального банка Украины, улучшения состояния текущего счета по сравнению с предыдущими кварталами было вызвано высокими темпами роста экспорта (49,5 % в годовом измерении) в условиях благоприятной внешней конъюнктуры.

Но дальнейшее сокращение дефицита (в I квартале составило 1,3 млрд долл.) было ограничено большими объемами закупок природного газа. Профицит счета операций с капиталом и финансовых операций (2,4 млрд долл.) стал результатом размещения правительством и банковским сектором еврооблигаций (2,1 млрд долл.) и формирования положительного сальдо по торговым кредитам (2,6 млрд долл.).

В то же время поступления инвестиционного и долгового капитала в частный сектор были на достаточно низком уровне (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2011. – 5.07).

Оператор всех крупных ГЭС Украины ОАО «Укргидроэнерго» и компания Sinohydro Corporation Ltd (Китай) 1 июля подписали

меморандум о сотрудничестве при строительстве Каневской гидроаккумулирующей станции (ГАЭС), сообщила пресс-служба украинской компании. «Sinohydro осуществит все необходимые консультации и подготовит техническое и коммерческое предложение по реализации проекта, которые будут рассмотрены украинской стороной», – говорится в сообщении. Стороны договорились, что в дальнейшем, Sinohydro приложит усилия для обеспечения финансирования проекта (*Обозреватель* (<http://finance.obozrevatel.com>)). – 2011. – 4.07).

На думку експертів американсько-української ділової ради, заборона продажу сільгоспземель зупиняє приплив інвестицій в українське село, потенціал яких сягає 80 млрд дол.

Фахівці стверджують, що обмеження заважають продати майже 4 млн га вітчизняних угідь. У Мінагропроді уточнюють: те, що землю можна буде продавати – не головна мета уряду. Важливіше, що чорноземи дозволять використовувати як заставу для отримання кредитів у банках.

«Ми вважаємо, що запровадження земельної реформи в такому вигляді, як вона запропонована в комплексі законопроектів, і створення відповідного земельного банку для кредитування селян дозволить потроїти темпи росту аграрного виробництва і довести їх з 5 % річних до 15 %. Таким чином за п'ять років послідовних кроків влади після початку земельної реформи ми можемо вдвічі збільшити валове виробництво сільгосппродукції в нашій державі», – заявив М. Безуглий, заступник міністра аграрної політики та продовольства (*Обозреватель* (<http://finance.obozrevatel.com>)). – 2011. – 4.07).

По итогам второго квартала текущего года Национальный банк Украины (НБУ) успешно выполнил все обязательства в сфере валютно-курсовой политики, взятые в рамках общей с Международным валютным фондом программы «стэнд-бай».

Как сообщает пресс-служба НБУ, фактический объем чистых международных резервов превышает их нижний предел, предусмотренный программой, а ежедневные отклонения официального курса гривни от ее рыночных котировок не выходили за пределы – 2 %. В частности, на протяжении второго квартала они находились в диапазоне от 0 % до «- 0,27 %». Это является весомым показателем успешного выполнения указанной программы, считают в Нацбанке.

Регулятор отмечает, что в условиях колебания спроса и предложения на межбанковском валютном рынке, НБУ проводил в июне интервенции по продаже и покупке валюты.

В течение месяца рыночные котировки гривни относительно безналичного доллара США снизились на 0,04 %-до 7,9812 грн/долл, а наличного, с операций по продаже населению долларов США, – на 0,01 % – до 7,9991 грн/долл. (*Утро-Украина* (www.utro.ua)). – 2011. – 5.07).

Курс гривни в ближайшее время будет сохранять относительную стабильность, придерживаясь коридора 7,80–8,00 грн/1 долл., сообщил первый заместитель главы Национального банка Украины (НБУ) Ю. Колобов.

«Нет оснований, что он сейчас выскочит куда-то далеко за 8 грн/1 долл. или за 7,8 грн/1 долл. Сейчас где-то сбалансирован спрос и предложение», – сказал он. «На данный момент ситуация абсолютно стабильная. Мы не видим оснований, что курс будет меняться», – добавил Ю. Колобов.

Первый замглавы НБУ также сообщил, что снижение Нацбанком с 29 июня лимита длинной открытой валютной позиции банков с 20 % до 5 % расширит предложение валюты на рынке приблизительно на 1 млрд долл.

Вместе с тем, по его словам, банки получили месяц для приведения своих показателей к требованиям НБУ, что смягчит влияние этого фактора на валютный рынок (*Версии.com* (www.versii.com.ua). – 2011. – 5.07).

Корпорация AES (США) не исключает возможности принять участие в предстоящей приватизации украинской энергетики. Об этом заявила главный исполнительный директор AES в Украине А. Джумаева.

«AES заинтересована расширить свое участие в энергетике Украины», – сказала она. В Украине AES уже владеет двумя энергоснабжающими компаниями – «AES Киевоблэнерго» и «AES Ровнооблэнерго».

По словам А. Джумаевой, кроме распределительного сектора, у корпорации есть серьезный мировой опыт работы в генерации, в том числе и странах СНГ.

«Определенные средства для инвестирования у корпорации AES есть, и решения, куда их инвестировать принимаются на основе анализа главных факторов инвестиционного климата страны: возвратность инвестиций, прозрачность, стабильность, предсказуемость среды», – отметила А. Джумаева (*Левый берег* (<http://economics.lb.ua>). – 2011. – 4.07).

Эксперты сомневаются, что введение пошлин на импортные автомобили будет успешно согласовано с ВТО и не ожидают позитивного долгосрочного эффекта для украинских автопроизводителей. Об этом сообщил А. Беспятов, руководитель аналитического департамента Dragon Capital. Как объяснил эксперт, согласно соответствующему законодательству, правительство может ввести предварительные пошлины на импорт через 45 дней после начала расследования. Нынешняя пошлина на импорт легковых автомобилей составляет 10 % и должна быть понижена до 5 % в 2013 г. согласно обязанностям Украины в рамках членства в ВТО (до вступления страны в ВТО в 2008 г. пошлина на импорт автомобилей составляла 25 %) (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2011. – 4.07).

Национальная акционерная компания «Нафтогаз Украины» продала входящему в группу крупнейших Государственному Ощадному банку облигации внутреннего государственного займа на сумму 2,97 млрд грн на условиях РЕПО. Об этом говорится в сообщении НАКа о результатах соответствующего тендера с процедурой закупки у одного участника. Нафтогаз продал 2 970 000 облигаций номиналом 1 тыс. грн тремя лотами.

Общая цена обратного выкупа Нафтогазом облигаций составит более 3,088 млрд грн (без НДС). Стороны заключили соответствующие договоры 25 июня (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2011. – 4.07).

В мае экспорт стальных полуфабрикатов увеличился на 66,7 %, или на 419,70 тыс. т, по сравнению с апрелем, до 1 млн 048,76 тыс. т. Об этом сообщил источник в Кабинете Министров.

Выручка от экспорта увеличилась на 50,8 %, или на 223,14 млн долл., до 662,28 млн долл. По сравнению с маем 2010 г. экспорт стальных полуфабрикатов в мае 2011 г. уменьшился на 4,6 %, или на 50,40 тыс. т.

В январе – мае 2011 г. по сравнению с январем – маем 2010 г. экспорт стальных полуфабрикатов уменьшился на 0,04 %, или на 1,96 тыс. т, составив 4 млн 782,21 тыс. т, на 2 млрд 823,08 млн долл.

Экспорт украинского черного металлолома в мае увеличился на 40,3 %, или на 19,16 тыс. т, по сравнению с апрелем, до 66,68 тыс. т. Выручка от экспорта черного металлолома выросла на 37 %, или на 6,61 млн долл., до 24,46 млн долл.

В январе – мае 2011 г. по сравнению с январем – маем 2010 г. экспорт черного металлолома уменьшился на 45,1 %, или на 149,54 тыс. т, и составил 182,25 тыс. т, на 66,62 млн долл. (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 4.07).

В мае импорт кокса в Украину увеличился на 94,2 %, или на 4,23 тыс. т, по сравнению с апрелем, до 8,72 тыс. т, на 3,75 млн долл. Об этом заявил источник в Кабинете Министров. По сравнению с маем 2010 г. импорт кокса в мае 2011 г. уменьшился на 53,5 %, или на 10,03 тыс. т.

В январе – мае 2011 г. по сравнению с январем – маем 2010 г. импорт кокса сократился на 74,5 %, или на 133,77 тыс. т, до 45,82 тыс. т, на 17,43 млн долл. (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 4.07).

В мае экспорт украинского чугуна уменьшился на 47,6 %, или на 91,35 тыс. т, по сравнению с апрелем, до 100,44 тыс. т.

Выручка от экспорта чугуна снизилась на 46,7 %, или на 41,28 млн долл., до 47,09 млн долл. Основным покупателем украинского

чугуна в мае стала Італія, доля котрої в загальному об'ємі експорту чугуна з України складала 81,96 тис. т, або 81,6 %. За порівнянням з маєм 2010 г. експорт чугуна в має 2011 г. збільшився в 2,6 рази, або на 61,07 тис. т.

В січні – травні 2011 г. за порівнянням з січнем – травнем 2010 г. експорт чугуна зріс на 9,1 %, або на 52,32 тис. т, і склав 629,62 тис. т, на 286,16 млн долл. (*МінПром – інформація бізнес-класа* (<http://minprom.ua>). – 2011. – 4.07).

В січні – червні вугледобувальні підприємства України збільшили видобуток вугля на 10,1 % за порівнянням з аналогічним періодом 2010 г. За півроку було видобуто на 3,7 млн тонн більше вугля, ніж в січні-червні роком раніше. Показник за шість місяців цього року склав 40,685 млн т.

За даними профільного міністерства, видобуток коксуючого вугля за шість місяців скоротився на 1,4 % (на 187,3 тис. т) – до 12,774 млн т, тоді як енергетичного зріс на 16,3 % (на 3 млн 921,4 тис. т) – до 27 млн 911,3 тис. т. Вугледобувальні підприємства, що входять до сфери управління Міненергоугля, в першому півроку збільшили видобуток вугля на 3,2 % (на 589,9 тис. т) за порівнянням з аналогічним періодом 2010 г. – до 19 млн 174,6 тис. т. Видобуток коксуючого вугля скоротився на 9,9 % (на 420,5 тис. т) – до 3 млн 814,3 тис. т, тоді як енергетичного збільшився на 7 % (на 1 млн 10,4 тис. т) – до 15 млн 360,3 т.

При цьому вугледобувальні підприємства за цей період перевищили встановлене міністерством планове завдання по видобутку вугля на 23,6 %, підприємства Міненергоугля – на 7,6 % (*Обозреватель* (<http://finance.obozrevatel.com>). – 2011. – 4.07).

Зниження цін на овочі та фрукти б'є всі рекорди. Цей факт констатують експерти аграрного ринку. За їхніми словами, тенденція до здешевлення плодоовочевої кошика спостерігається не лише завдяки сезонному фактору, а й завдяки цілому ряду заходів, що нині вживаються Міністерством аграрної політики та продовольства України. Тому за забезпечення українців якісними та доступними овочами можна не хвилюватися.

Як повідомив керівник проекту «АПК-Інформ: овочі та фрукти» А. Ярмач, за результатами минулого тижня вартість плодоовочевої кошика українського споживача знизилася відразу на 12,3 %, що стало рекордом з початку цього року. «Таким чином, ціни на овочі та фрукти знижуються вже шість тижнів поспіль, а вартість кошика за цей час знизилася вже на 28 %», – повідомив експерт.

Зниження цін на плодоовочеву продукцію підтверджують і в роздрібних продовольчих мережах. Як повідомили в коментарі інформаційному порталу AgroNews в прес-службі відомої мережі супермаркетів, протягом червня спостерігалася поступове зниження цін на овочі та фрукти. Причому якщо в

першій половині місяця ціни знижувалися повільно, то за передостанній тиждень місяця вони впали вдвічі. «При цьому, варто відзначити, що ціни на сезонні імпортні фрукти, такі як персик, нектарин також демонструють динаміку до спаду. Загалом, за останній місяць вартість фруктів знизилась не менш як на 40 %», – повідомили в прес-службі (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2011. – 1.07).